

Jaarverslag 2023

Stichting LOC Waardevolle zorg

Dit is het jaarverslag van LOC Waardevolle zorg

“Er is veel behoefte aan
meer eigenaarschap en
zeggenschap bij de lokale
gemeenschap als het gaat
om zorg en hulp”

2023 was een succesvol jaar voor LOC.

Trainers en adviseurs hebben vele cursussen en trainingen gegeven aan cliëntenraden. Vaak ging het om maatwerktrajecten. De betaalde dienstverlening groeide sterk vergeleken met 2022. In de vernieuwingsbewegingen zat veel dynamiek en energie. Nieuwe activiteiten in de vorm van vier meet-ups bij burgerinitiatieven in zorg en welzijn bleken zeer succesvol. Ook vanuit de belangenbehartiging zijn veel activiteiten in gang gezet. Financieel heeft LOC 2023 met een positief resultaat af kunnen sluiten, terwijl een negatief resultaat was begroot.

— **Mieke Hollander (l) en Marthijn Laterveer (r)**

juli 2024

Inhoud

1. Waardevolle zorg
2. Cliëntenraden
3. Radicale vernieuwing
4. Belangenbehartiging
5. Nieuwe activiteiten
6. Netwerk en financiën

1

Waardevolle zorg

“LOC wil dat ieder mens een waardevol leven kan leiden”

Waardevolle
zorg

Onze visie

Wij willen dat iedereen waardevolle relaties kan aangaan met degenen die hen dierbaar zijn. Dat mensen activiteiten kunnen ondernemen waar ze blij van worden en die iets bijdragen. Dat zij kunnen werken aan wie zij willen zijn of willen worden. En zo het gevoel hebben dat hun leven zin heeft. Ook als zij zorg en ondersteuning nodig hebben. Daarbij voelen zorgverleners de ruimte en hebben zij de vaardigheden om in dialoog met mensen zelf én hun naasten passende oplossingen te zoeken. Wetend dat ieder mens anders is. En regels en systemen dienend zijn aan die dialoog.

LOC heeft dit perspectief vastgelegd in de visie [Waardevolle zorg - Over de toekomst van de gezondheidszorg heden - 2050](#). Het is een visie op een andere samenleving. Alles wat LOC doet komt voort uit de visie Waardevolle zorg en draagt bij aan het realiseren van die visie.

Meerjarenperspectief 2021 - 2025

In 2021 hebben we op basis van de visie Waardevolle zorg het '[Meerjarenperspectief LOC waardevolle zorg 2021-2025](#)' gepubliceerd. We zullen steeds evalueren wat we bereiken en waar nodig bijsturen.

LOC wil dat ieder mens een waardevol leven kan leiden. Ook als mensen om welke reden dan ook zorg en ondersteuning nodig hebben. Bijvoorbeeld omdat zij door hun leeftijd beperkingen ervaren, vanwege psychische problemen vastlopen, een gezin niet goed draait of door lichamelijke of verstandelijke beperkingen.

De komende jaren houdt LOC zich met de volgende drie thema's bezig. Daarbij is de visie Waardevolle zorg steeds het uitgangspunt:

1. We ondersteunen en adviseren medezeggenschapsorganen in de zorg. Zodat zij in de praktijk kunnen toetsen of zorg en ondersteuning aansluiten bij wat mensen nodig hebben. Dat doen we vanuit een unieke positie: decennialange expertise in medezeggenschap gecombineerd met een duidelijke, koersvaste toekomstvisie op de zorg.
2. We starten en ondersteunen vernieuwingsbewegingen in de zorg. Waar de relatie en dialoog tussen mensen die zorg nodig hebben, hun naasten en medewerkers het uitgangspunt vormen voor het realiseren van Waardevolle zorg.
3. We informeren en beïnvloeden beleidsmakers en bestuurders op basis van alle informatie en signalen die we ophalen in de medezeggenschap en de vernieuwingsbewegingen. Dat doen we samen met de mensen die in de praktijk ervaren waar ze tegenaan lopen of wat hen helpt om Waardevolle zorg te realiseren.

Zorg & Zeggenschap

Elk kwartaal delen we achtergrondverhalen uit ons netwerk.

Bekijk ze allemaal via www.loc.nl/tijdschrift

2

Clëntenraden

“Bij alle activiteiten van LOC is de visie Waardevolle zorg het uitgangspunt”

Ook in 2023 groeide het aantal cliëntenraden verder door. De waardering voor het uitgebreide aanbod aan dienstverlening en ondersteuning dat LOC zonder meerprijs biedt, is groot.

2-6 okt.

Week van de Medezeggenschap

Van 2 tot en met 6 oktober organiseerde LOC voor het vierde jaar op rij de Week van de Medezeggenschap.

Thema: 'Lokaal organiseren van (mede)zeggenschap'.

“Tijdens de Week van de Medezeggenschap organiseerden cliëntenraden ook zelf lokaal activiteiten”

Behalve de door LOC aangeboden online en fysieke bijeenkomsten, organiseerden cliëntenraden ook lokaal activiteiten. Inspirerende thema's die deze week aan de orde kwamen waren bijvoorbeeld 'Veranderingen in de zorg en

de rol van de cliëntenraad', 'Het waardevolle gesprek', 'InContactStaan en 'Werken aan een gelijkwaardige relatie met naasten'. Een terugblik vind je [hier](#).

10.000+

maandelijkse bezoekers

Op het zeer uitgebreide platform www.clientenraad.nl kunnen cliëntenraden onbeperkt grasduinen in alle informatie. Ook kunnen ze zelf onderwerpen inbrengen, een gesprek starten via www.clientenraad.nl/praat-mee of goede voorbeelden delen.

Onderwerpen waren onder andere vernieuwing en verbetering van de zorg, [was-en broodkosten](#), inzet [burgerinitiatieven](#) en [vacatures cliëntenraden](#).

Sociale media

Ook in 2023 deelden LOC en de door LOC ondersteunde vernieuwingsbewegingen nieuws, informatie, terugblikken op bijeenkomsten via socialemediakanalen zoals:

→ 37

Cursussen, trainingen en bijeenkomsten

In 2023 organiseerden we 37 verschillende cursussen en trainingen, te vinden in de [opleidingsgids](#). Ook hebben cliëntenraden veelvuldig gebruikgemaakt van alle verschillende bijeenkomsten. Voor een overzicht zie: www.clientenraad.nl/bijeenkomsten

559.000

pagina's bezocht

www.loc.nl, www.clientenraad.nl, www.radicalevernieuwing.nl, www.rvggz.nl en www.rvjeugdzorg.nl

konden in 2023 weer op veel bezoekers rekenen. In 2023 is verder geïnvesteerd om de zichtbaarheid van onze activiteiten op sociale media te vergroten.

4600

nieuwsbriefabonnees

Wekelijks brengt LOC een nieuwsbrief uit met het belangrijkste nieuws speciaal voor cliëntenraden. Het is dé manier om onderwerpen op het sociaal platform te bekijken. In het kader van de Week van de Medezeggenschap verscheen in 2023 een extra nieuwsbrief.

“De nieuwsbrief is dé manier om onderwerpen uitgebreider op het LOC-platform te bekijken”

Tientallen

vragen per week

De [Vraagbaak](#) van LOC is op werkdagen telefonisch bereikbaar van 9.00 tot 17.00 uur. En per e-mail. Onze adviseurs staan primair aangesloten cliëntenraden te woord. Bijvoorbeeld over adviesrechten, begrotingen of scholingsvragen. Ook komen er veel vragen binnen van mensen die zorg nodig hebben, naasten, bestuurders en medewerkers.

Publicaties

Filmpjes en podcasts

In 2023 hebben we behalve het herzien en uitbrengen van nieuwe brochures, ook een start gemaakt met de voorbereidingen voor een e-learningprogramma. Daarnaast hebben we podcasts gemaakt over ‘[Van medezeggenschap naar zeggenschap](#)’ en ‘[Radicale vernieuwing](#)’. Ook de filmpjes over ‘[Goede voorbeelden medezeggenschap jeugdzorg](#)’ bleken een succes.

Regionale ontmoetingen

In steeds meer regio's ondersteunt LOC bijeenkomsten waar cliëntenraden elkaar kunnen ontmoeten. In 2023 zijn in bijna alle provincies bijeenkomsten georganiseerd over bijvoorbeeld informele zorg, de toekomst van de ouderenzorg en de rol van cliëntenraden en over samenwerken in de regio. [Lees hier](#) meer over de regionale netwerken.

“In 2023 maakten veel cliëntenraden kennis met het zorgkantoor, zonder betrokkenheid van bestuurder of manager”

Bijeenkomsten met zorgkantoren

Verspreid over het land organiseerde LOC met zorgkantoren drukbezochte bijeenkomsten voor cliëntenraden actief in verpleeghuizen en de geestelijke gezondheidszorg. Invalshoek: hoe voeren cliëntenraden en zorgkantoren het gesprek over kwaliteit van zorg? En hoe kan de cliëntenraad voor het zorgkantoor inzichtelijk maken hoe mensen de zorg ervaren?

Experttools

Ook in 2023 hebben deskundige vrijwilligers van de expertpools [Bouw](#) en [Zorg & geld](#), ondersteund door LOC-adviseurs, weer veel cliëntenraden geholpen en geadviseerd bij bouwplannen en begrotingen/jaarrekeningen van zorgorganisaties. Ook zijn workshops georganiseerd en nieuwe leden geworven.

Fors meer

dienstverlening op maat

Vergeleken met 2022 heeft LOC in 2023 fors meer ondersteuning op maat verzorgd. De dienstverlening varieert van het opstellen van een jaarplan tot een medezeggenschapsregeling of het opzetten van een totaal nieuwe medezeggenschapsstructuur. Veel raden hadden ook behoefte aan een visie op medezeggenschap en intervisie voor de cliëntenraad.

3

Radicale vernieuwing

Van regels naar relaties

Radicale
vernieuwing

Ondersteund door **loc**

Een initiatief van LOC

Radicale vernieuwing, een initiatief van LOC in 2016, is een netwerk dat werkt aan zorg waarin mensen het belangrijkste zijn. In 2023 heeft LOC de bestaande bewegingen in de ouderenzorg, jeugdzorg en langdurige ggz weer ondersteund.

Ook zijn we met organisaties in de gehandicaptenzorg in gesprek gegaan over mogelijk aansluiting. De ondersteuning van LOC bestaat onder andere uit organiseren van bijeenkomsten en activiteiten, secretariaat en communicatie, verbinden met externe partners zoals het ministerie van VWS, zorgkantoren, Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Eind 2023 hebben deelnemende organisaties besloten vanaf 2024 één beweging Radicale vernieuwing langdurige zorg te vormen. De eveneens door LOC ondersteunde beweging Radicale vernieuwing jeugdzorg werkt waar mogelijk samen met de beweging Radicale vernieuwing langdurige zorg.

Radicale vernieuwing zorg

Radicale
vernieuwing
zorg

Ondersteund door **loc**

In 2023 namen 21 zorgorganisaties deel aan de beweging. Via maandelijkse digitale nieuwsbrieven, het platform www.radicalevernieuwing.nl, sociale media en het kwartaalblad Zorg & Zeggenschap is er continu uitwisseling binnen de beweging.

De deelnemers in de verpleging, verzorging en thuiszorg richtten zich in 2023 op verschillende thema's:

- › Knelpunten Wet zorg en dwang - bij VWS tussenoplossing afgedwongen.
- › Indicatoren basisveiligheid - deels stoppen met aanleveren en alternatieven ontwikkelen.
- › Zorgonderwijs - aansluiting met zorgorganisaties verbeteren.
- › Zorgzame gemeenschappen - meet-ups en bijeenkomsten over lokale samenleving aan zet.

“De meeste organisaties gaven in 2023 aan door te willen gaan binnen één vernieuwingsbeweging langdurige zorg”

Radicale vernieuwing langdurige ggz

Radicale
vernieuwing
langdurige ggz

Ondersteund door

In 2023 telde de beweging langdurige ggz veertien zorgorganisaties. LOC voerde met alle deelnemers gesprekken over toekomst en financiën, omdat eind 2023 de aanjaagsubsidie afliep. Een aantal organisaties zal in 2024 samen met de ouderenzorg en gehandicaptenzorg verdergaan in één beweging Radicale vernieuwing langdurige zorg. Behalve de activiteiten binnen de beweging is ook regelmatig overleg geweest met de inspectie (IGJ), Valente, de Nederlandse ggz, zorgkantoren en het ministerie van VWS. Ook zijn weer maandelijkse nieuwsbrieven verschenen, artikelen in Zorg & Zeggenschap gepubliceerd en zijn de sociale media benut. www.rvggz.nl vormt een continue nieuwsbron en biedt de mogelijkheid mee te praten.

Actieonderzoek Trimbos en Phrenos

Drie jaar liepen de onderzoekers mee met de deelnemende organisaties en gaven feedback. Dat leverde een waardevolle en leerzame informatiestroom op.

Meer weten over alle activiteiten:

www.rvggz.nl

“Deelnemers geven aan dat de beweging de organisatie helpt om missie en visie te vertalen naar de praktijk”

4

thema's waaraan is gewerkt:

- ✓ Optrekken met naasten
- ✓ Zinnvolle daginvulling
- ✓ De mens en zijn levensverhaal
- ✓ Zinvol rapporteren, waardevol leven

Voorbeelden waaraan organisaties hebben gewerkt:

- ✓ Kampvuorgesprekken in het kader van herijking langdurig verblijf
- ✓ Maximale regie op afdeling complexe psychische zorg (documentaire gemaakt)
- ✓ Spiegelgesprekken, cliëntenfeedback als waardevolle bron van informatie

Radicale vernieuwing jeugdzorg

Radicale
vernieuwing
jeugdzorg
Ondersteund door

In 2023 hebben we verschillende bijeenkomsten met de deelnemers in de jeugdzorg georganiseerd. De uitgangspunten van Radicale vernieuwing jeugdzorg sluiten goed aan bij wat deelnemers doen en verder willen versterken. Er zijn contacten gelegd met de ministeries van VWS en Justitie en Veiligheid en Jeugdzorg Nederland. De maandelijkse nieuwsbrieven, het platform www.rvjeugdzorg.nl, sociale media en ons kwartaalblad Zorg & Zeggenschap hebben we benut in de communicatie.

Actiedagen Wat als ...

In 2023 hebben we de [Wat als actiedagen](#) georganiseerd waarbij (groot)ouders, jongeren, cliëntenraadsleden en ervaringsdeskundigen aangaven hoe zij de jeugdzorg fundamenteel anders willen organiseren. Op basis daarvan hebben we oplossingsrichtingen geformuleerd.

“Een fundamentele verandering van de jeugdzorg kan alleen als wat belangrijk is voor kinderen, jongeren en ouders het uitgangspunt is”

Vorbereidingen eerste Kampvuurgesprek

In informele setting kunnen bestuurders, ervaringsdeskundigen, (groot)ouders en professionals verdere acties voor de vernieuwingsbeweging bespreken. En hoe iedereen aan radicale vernieuwing kan werken.

Meer weten over de activiteiten: www.rvjeugdzorg.nl

Belangenbehartiging

Invloed

In 2023 is LOC zeer actief geweest om op landelijk niveau invloed uit te oefenen. We werkten veelvuldig samen met de partijen in ons netwerk.

Een greep uit onze activiteiten:

- › Overleg Generiek kompas ouderenzorg: raadplegen, informeren en betrekken cliëntenraden en radicale vernieuwingsbeweging
- › Acties stop bezuinigingen in de ouderenzorg: bezuinigingen deels teruggedraaid
- › Petitie en advies toekomst ouderenzorg voor informateur
- › Vertrouwen in de GGZ: rechtszaak tegen schending privacy
- › Voorbereiding evaluatie Wmcz 2018
- › Bestuurlijk akkoord Wet zorg en dwang
- › Bezwaren Integraal Zorgakkoord en brief over inzet burgers
- › Internetconsultatie gesloten jeugdzorg en vrije artsenkeuze
- › Meerjarig inkoopbeleid zorgkantoren
- › Input verkiezingsprogramma's

Meer weten over de activiteiten: www.loc.nl

“LOC heeft gesprekken met
het ministerie gevoerd om
lokale zeggenschap wettelijk te
verankeren”

Nieuwe activiteiten

Waardevolle
zorg

Lokale zeggenschap

In 2023 heeft LOC nauw samengewerkt met Espria Ledenvereniging en Nederland Zorgt voor Elkaar om mensen op lokaal niveau meer zeggenschap en eigenaarschap te geven over zorg en ondersteuning. Onder andere door bestaande lokale initiatieven in beeld te brengen, aanbevelingen aan de politiek te doen en artikelen te schrijven. LOC heeft gesprekken gevoerd met het ministerie en de Tweede Kamer om tot een wettelijke basis te komen voor lokale zeggenschap (initiatiefrecht).

Meet-ups

LOC heeft in 2023 vier meet-ups georganiseerd bij burgerinitiatieven in zorg en welzijn. Hoe kunnen we met tal van betrokkenen gezamenlijk maximale ondersteuning bieden en de lokale initiatieven bevorderen?

De goedbezochte meet-ups hebben we op film vastgelegd:

[Het 8ste Werk in Kampen](#)

[Zorgvrijstaat in Rotterdam](#)

[De Holm in Den Anel](#)

[Zorgcoöperatie Austerlitz Zorgt](#)

Bekijk al onze video's op
ons YouTube-kanaal

Netwerk en financiën

LOC Waardevolle zorg is een netwerkorganisatie

LOC Waardevolle zorg

LOC Waardevolle zorg is een stichting die opereert als netwerkorganisatie. Zelfstandige ondernemers ondersteunen cliëntenraden, vertegenwoordigen LOC en zetten zich in voor de vernieuwingsbewegingen. Sommigen werken op basis van een raamovereenkomst, anderen worden ingehuurd voor losse opdrachten. Daarnaast verrichten vrijwilligers allerlei taken. Medewerkers van het bedrijfsbureau verlenen secretariële en financiële diensten.

Twee door de raad van toezicht benoemde bestuurders coördineerden in 2023 het LOC-netwerk. De doelen, missie en werkwijze van LOC zijn vastgelegd in [statuten](#).

LOC in cijfers

Mensen

Aantal mensen in dienst (bedrijfsbureau):

2 personen (1,6 fte)

Ziekteverzuim mensen in dienst:

0,69%

Financiën

Totaal inkomsten:

€ 2.370.828

Totaal uitgaven:

€ 2.304.083

Financieel resultaat 2023:

€ 66.745 (begroot -/-€ 27.250)

Bestemmingsreserves op 31 december 2023:

€ 814.101

Algemene reserve op 31 december 2023:

€ 100.000

Advies en
ondersteuning
(op maat) nodig?
**Word ook
lid!**

LOC is een netwerk van mensen die betrokken zijn bij de zorg.
We willen dat elk mens een waardevol leven kan leiden. Ook als die
zorg nodig heeft. We hebben dat verwoord in een visie: 'Waardevolle zorg'.
Die vind je op www.loc.nl, net als de mogelijkheden om je aan LOC te verbinden.
Zo kun je bijvoorbeeld lid, vriend, ambassadeur of vrijwilliger worden.

www.loc.nl